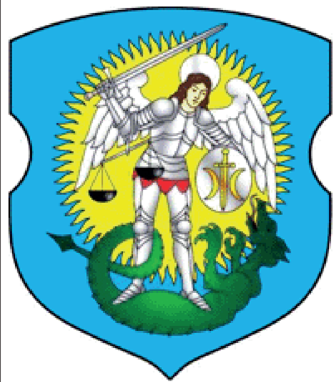

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№14 (323) ВЕРАСЕНЬ 2022 ГОД

"ДАЖЫНКІ"

СВЯТА ВАЖКАГА КАРАВАЮ

Абласны фестываль працаўнікоў сяла «Дажынкі-2022», які тыдзень таму стартаваў ў Глыбокім, прадоўжыўся ў раёнах Віцебшчыны. 24 верасня ў аграгарадку Мікіціха шанавалі хлебаробаў Шумілінскага раёна. Свята атрымалася з шырокім размахам — грандыёзным, шматлюдным, прыгожым.

Мерапрыемства пачалося з ускладання кветак да воінскіх могілак на станцыі Лоўша. Намеснік старшыні аблвыканкама Барыс Яфрэмаў, кіраўніцтва раёна на чале са старшынёй райвыканкама Сяргеем Галынчыкам і старшынёй раённага Савета дэпутатаў Мікалаем Будневічам, кіраўнікі сельскагаспадарчых арганізацый ушанавалі памяць савецкіх воінаў, якія сваім жыццё абаранілі краіну, далі нам магчымасць жыць пад мірным небам, вырошчваць хлеб, святкаваць «Дажынкі» і віташь хлебаробаў, якія заслужылі самых шчырых слоў сваёй працай і адданасцю роднай зямлі. З раніцы да вечара яны працавалі ў полі, каб вырасціць збожжа, сабраць яго, абмалаціць. Каб паставіць хлеб на стол і запрасіць на «Дажынкі».

Пад гучны марш у суправаджэнні ансамбля барабаншчыц Шумілінскай дзіцячай школы мастацтваў дэлегацыі гаспадарак раёна прайшлі ў святочным шэсці «Мы славім імя хлебароба».

Каравай з зерня новага ўраджаю — сімвал Радзімы, яе багацця і дабрабыту — быў уручаны старшыні раённага выканаўчага камітэта Сяргею Галынчыку.

Кіраўнік раёна, віншуючы ўсіх са святам, адзначыў, што работа за зямлі — справа важная і адказная, і ў гэтым годзе падчас уборачнай працавалі 38 экіпажаў (у тым ліку 2 — маладзёжныя), талакой намалацілі 28130 тон збожжа, здалі дзяржаве 1450 тон збожжа. У гэтым заслуга нястомных вясковых працаўнікоў: сёлета раён можа пахваліцца дзесяццю экіпажамі, якія намалацілі больш за тысячу тон збожжа, а механізатар з «АграБаравінкі» Сяргей Гоманаў упершыню ў гісторыі раёна стаў двухтысячнікам. Шэсць вадзіцеляў раёна перавезлі па тысячы тон збожжа.

Сяргей Галынчык павіншаваў лідараў жніва і ўручыў ім Ганаровыя граматы райвыканкама. Пераможцам па вытворчасці зерневых і зернебабовых культур прызнана ААТ «Ляжні» (дырэктар Аляксандр Папіна) — намалот склаў 4329 тон, ураджайнасць 25,7 ц/га, па вытворчасці крыжакветных культур і насення шматгадовых траў — СФГ «Раднік» (кіраўнік Юрый Сямёнаў). У асабістым першынстве па намалоце першае месца прысуджана старшаму камбайнеру ААТ «АграБаравінка» Сяргею Гоманаву, які намалаціў 2404 тоны зерня. Сярод вадзіцеляў, занятых на адвозцы зерня, прызявых месцы ў Ігара Барысевіча з КУСГП «Ульскі» і Юрыя Кавалеўскага з ААТ «Ляжні». У пераможцах па ўборцы шматгадовых траў — камбайнер СФГ «Раднік» Віктар Буеў, па сушцы зерня — апаратары зернесушыльных комплексаў Мікалай Іваноў з ААТ «АграБаравінка» і Леанід Кавалёў з КУСГП «Сіроцінскі». За значны ўклад у развіццё сельскагаспадарчай галіны раёна Ганаровая грамата райвыканкама ўручана былому старшыні райвыканкама Віктару Гутараву.

Намеснік старшыні аблвыканкама Барыс Яфрэмаў павіншаваў усіх са святам, пажадаў раёну далейшых поспехаў, а таксама ўручыў Падзякі старшыні Віцебскага аблвыканкама намесніку начальніка ўпраўлення па сельскай гаспадарцы і харчаванні райвыканкама Раману Прасветаву, дырэктару КУСГП «Ульскі» Валянціне Лабейка, механізатару СУП «Лаўжанскае» Пятру Бардзюкову.

Шчырыя словы прызнання на свяце былі адрасаваны ветэранам сельскагаспадарчай вытворчасці, былым кіраўнікам гаспадарак — Анатолю Жыгунову, Леаніду Пагарэльскаму, Пятру Кузьміну, Васілю Юхнаўцу, Валерыю Філіпаву, якія і сёння перадаюць свае веды і вопыт маладым спецыялістам.

Ганаровыя граматы ўпраўлення па сельскай гаспадарцы і харчаванні райвыканкама ўручыў вясковым працаўнікам начальнік райсельгасхарчу Уладзімір Пушной. Павіншавалі сваіх работнікаў і кіраўнікі сельгаспрадпрыемстваў. Ад аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі ўзнагародзілі малады экіпаж камбайнераў ААТ «Прыазёрны мір» у складзе Уладзіслава Осіпава і Дзмітрыя Карэліна, а таксама галоўнага інжынера КУСГП «Мішневічы» Дзяніса Арцёмава. Раённае аб'яднанне прафсаюзаў і райкам прафсаюза работнікаў АПК уручылі свае ўзнагароды лепшым вясковым працаўнікам.

Тым часам вакол Лаўжанскага сельскага цэнтра культуры і вольнага часу праходзілі шматлікія святочныя пляцоўкі, выставы, кіпеў кірмаш. Тэматычную панараму «Кірмашовыя старонкі» прадставіў раённы Дом рамёстваў. Цікавую дакументальную выставу аб гісторыі сельскагаспадарчых прадпрыемстваў раёна «Клапаціцца аб зямлі — будаваць будучыню» падрыхтавала раённая бібліятэка. Шчыра запрашалі на свае падворкі сельсаветы раёна, прапаноўвалі ўдзельнікам фестывалю-кірмашу багатыя прысмакі. Удзельнікам прапанавалі выставу-конкурс караваяў і хлебнага квасу, кветкавых кампазіцый. Дзяцей запрашала гульнявая праграма цэнтра дзяцей і моладзі, атракцыёны і забавы. Для аматараў спорту ладзіліся «Сельскія гульні».

Усіх удзельнікаў свята весялілі артысты раённага цэнтра культуры і заслужаны вакальны калектыў Рэспублікі Беларусь «Белы Птах».

Ларыса ЗАЙЦАВА
www.shumilino.by

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

РАЙСАВЕТ

КОЛЬКІ ВЫПІВАЮЦЬ СПІРТНОГА Ў РАЁНЕ?

Колькі выпіваюць спіртнога ў раёне? — «У пераразліку на спірт 10,4 літра», — такую лічбу агучыла галоўны санітарны ўрач раёна Крысціна Афанасьева на сесіі Шумілінскай раённай рады дэпутатаў, піша раённая газета «Герой працы».

У рабоце чарговай 58-й сесіі раённага Савета дэпутатаў 16 верасня бралі ўдзел старшыня райвыканкама Сяргей Галынчык, намеснікі старшыні, начальнікі аддзелаў і ўпраўленняў райвыканкама, кіраўнікі арганізацый і прадпрыемстваў раёна.

На пасяджэнні была абмеркавана работа па прафілактыцы п'янства і алкагалізма ў Шумілінскім раёне.

Галоўны ўрач Шумілінскай цэнтральнай раённай бальніцы дэпутат раённага Савета дэпутатаў Святлана Лінкевіч, якая выступала з дакладам, падкрэсліла, што п'янства і алкагалізм – гэта адна з найбольш сацыяльна значных і актуальных праблем, з якой звязаны і здзяйсненне правапарушэнняў, і насілле і разлад у сем'ях, і вытворчы траўматызм, і эканамічныя страты. .

Галоўны ўрач ЦРБ адзначыла, што пад наглядам нарколага ў раёне знаходзіцца 653 чалавекі (для параўнання: у 2020 – 636, у 2021 – 610), на дынамічным ўліку – 534 пацыенты, з якіх 70% складаюць мужчыны і 30% – жанчыны. За 8 месяцаў бягучага года на ўлік узяты 65 чалавек, зняты з уліку 37. Дакладчык прааналізавала статыстыку работы з усімі катэгорыямі насельніцтва па прафілактыцы п'янства і алкагалізму, лячэнні хворых на алкагалізм, падкрэсліўшы, што асаблівы акцэнт медыкі робяць на падлеткавую і маладзёжную аўдыторыю.

Як зняць чалавека з уліку ў нарколага? – Гэта магчыма, але працэдура даволі няпростая.

Колькі чалавек атруціліся алкаголем? – Калі ў 2020 годзе было 11 выпадкаў, то ў 2021 – 2, у 2022 – 1.

Дэпутат раённага Савета дэпутатаў намеснік начальніка РАУС Вячаслаў Воранаў адзначыў устойлівае зніжэнне колькасці правапарушэнняў (–14%), але гэта не павінна супакойваць, пачынаць прафілактычную работу трэба з дзіцячага ўзросту, разам з сям'ёй выпрацоўваць негатыўнае стаўленне да ўжывання алкаголю.

Дэпутат раённага Савета дырэктар УП «Шумілінская ПМК-70» Аляксей Крыўко расказаў пра сістэму работы на прадпрыемстве, калі да работнікаў, якія з'яўляюцца нецвярозымі на рабочым месцы, прымяняюць меры матэрыяльнага і маральнага дысцыплінарнага пакарання. Тут наладжаны пастаянны кантроль пры допуску да работы і падчас яе.

Праблему «ціхага п'янства» ўзняла старшыня Лаўжанскага сельскага Савета дэпутатаў Святлана Кійко. Такіх людзей ведаюць у сельвыканкаме, працуюць з імі, але іх няма за што прыцягнуць і гэта той слой, які можа раптоўна даць сур'ёзныя правапарушэнні.

У праект рашэння ўнесены некаторыя дапаўненні, што прагучалі ў ходзе абмеркавання пытання.

Алесь Шумскі
паводле: www.shumilino.by

ТУРЫЗМ

ПАЗНАЁМ ШУМІЛІНШЧЫНУ РАЗАМ

Розныя маршруты, каб пазнаць шумілінскі родны край, прапануе ФАЦ Шумілінскага раёну.

— На Шуміліншчыне можна казаць пра развіццё наступных відаў турызму — гісторыка-культурнага, экалагічнага, паляўнічага, спартыўнага, прамысловага, веласіпеднага і аграэкатурызму, — адзначае інструктар-метадыст ФАЦа Ірына Кулікава. — Кожны з гэтых накірункаў перспектыўны і можа зацікавіць як жыхароў нашага раёна, так і гасцей.

У нашым раёне працуюць чатыры аграэкасядзібы: «Чараўніцкае возера» ў Лескавічах, «Ерашоўскі хутарок», «Лясны домік» у Шашах і «Міжазер'е» ў Гародна. Кожная з іх спалучае прыгажосць шумілінскіх краявідаў, вясковы побыт і непаўторнасць адпачынку. У кастрычніку аграэкасядзібы правядуць дні адкрытых дзвярэй, падчас якіх кожны жадаючы можа пазнаёміцца з іх адметнасцямі.

Адным з самых перспектыўных накірункаў з'яўляецца экалагічны турызм, бо на тэрыторыі Шумілінскага раёна знаходзіцца рэспубліканскі заказнік «Казьянскі». «Па заказніку распрацаваны і дзейнічаюць пяць маршрутаў рознай складанасці як для дзяцей, так і для дарослых, — расказвае Ірына Кулікава. — Самым падрыхтаваным прапаноўваецца экстрэмальны маршрут па верхавым балоце. Сёлета на Обальскіх балотах пабывала 20 аматараў экстрыму і беларускай экзотыкі, а ўсяго заказнік „Казьянскі“ наведала каля 120 турыстаў». Таксама да экалагічнага турызму адносіцца і наведванне ў Шуміліне дэндрапарку Шумілінскага лясгасу, у якім можна пабачыць унікальныя віды дрэў. Дарэчы, у гэтым маляўнічым кутку пад Новы год знаходзіцца зімовая рэзідэнцыя Дзеда Мароза.

Шумілінскі раён — цікавы і адметны. Гэта пацвердзіць маршрут па поўначы раёна — «Таямніцы Казьяншчыны» (гісторыя, славутасці, легенды і паданні Сіроціна і Мішневіч, экскурсія па месцах баявой і партызанскай славы), усходні маршрут «Па слядах Велікана» прадугледжвае наведванне магілы Фёдара Махно, рост якога быў 285 см, знаёмства з краем азёр, паўднёвы маршрут «Да Вялікага каменя» пазнаёміць з самым вялікім валуном у Беларусі, маршрут на захад Шуміліншчыны — «Партызанская Обальшчына» — уключае наведванне музея камсамольскага падполля, экскурсію па Обалі, пры жаданні можна пабачыць, як робіцца цэгла на Обальскім керамічным заводзе (прамысловы турызм). Цікавым для кожнага будзе маршрут «Крыніцы Шумілінскага краю» («Святая Пяценка» ў Казаногаве, крынічкі ў Надзежыне, Захараве, Лескавічах, Полцеве, Пятніцкіх)

«Тым, хто цікавіцца гісторыяй і сучаснасцю рэлігійнага жыцця, Шуміліншчына таксама будзе карыснай, — працягвае Ірына Кулікава. — У раёне захаваліся праваслаўныя цэрквы 19 стагоддзя ў Лескавічах і Пабедзе. Для параўнання можна наведаць новыя праваслаўныя храмы ў Обалі і Шуміліне, а таксама касцёл Божай Маці Фацімскай у Шуміліне (гэта самы вялікі санктуарый у Беларусі). На рэштках сядзіб Хлюдзінскіх (Лескавічы), Баршчэўскіх (Полцева) і Амбургера (Грабніцкіх) (Обаль) можна зрабіць адметныя фотасесіі».

У Шумілінскім раёне папулярны велатурызм. Шмат хто праехаўся па маршрутах «Дарогамі вайны», «Блакітныя пацеркі Шумілінскага краю» і «Да Вялікага каменя». Гэтыя велапрагулкі ідэальна падыходзяць для актыўнага сямейнага адпачынку.

— Для прыцягнення турыстаў на Шуміліншчыну трэба выкарыстоўваць брэндавыя мерапрыемствы, — падсумоўвае Ірына Кулікава. — І пачатак ужо пакладзены: у аг. Светласельскі прайшоў «Яблычны спас», у аг. Башні — «Башнёўская юшка», у аг. Кардон — «Мядовы спас». Брэндавым можа стаць і аўтапрабег да помніка ў Корна, дзе ўдзельнікам прапанавалі рэканструкцыю партызанскага быту.

Алесь Шумскі
паводле: vk.com/gpshumilino

ПАЖАРНАЯ БЯСПЕКА

У ПОЛІ ЗРОКУ – ПЕЧКІ НА ФЕРМАХ

Перад пачаткам ацяпляльнага сезона супрацоўнікі Шумілінскага РАНС правяраюць печы на фермах і майстэрнях.

Верасень выдаўся халодным. І многія распачалі ацяпляльны сезон. У сувязі з гэтым супрацоўнікі райаддзела па надзвычайных сітуацыях аглядаюць пячное абсталяванне і нагадваюць правілы пажарнай бяспекі як у прыватных гаспадароў, так і на прадпрыемствах. Карэспандэнт раённай газеты разам з намеснікам начальніка РАНС Алегам Бунто адправіўся ў сумесны рэйд на малочнатаварныя фермы сельгаспрадпрыемстваў «Шумілінскі райаграсэрвіс» і «Ляжні».

У першую чаргу Алег Бунто (на здымку) правяраў стан печак. Адзначаў, што сельгапрадпрыемствы робяць крокі да бяспечнай зімы на фермах, але іх, шчыра прызнацца, недастаткова. Рэйд паказаў, што ёсць як станоўчае, так і адмоўнае. Узяць, напрыклад, МТФ «Ляжні-2». У адным з памяшканняў устаноўлена металічная печка заводскай вытворчасці, а ў другім – цагляная печка патрабуе тэрміновага рамонту. А вось да стану печак, якія знаходзяцца на ферме «Цэнтр-1» райаграсэрвісу, пытанняў не было, затое пабачылі… газавы балон з падключанай да яго газавай плітой. «Такога адназначна не павінна быць», – коратка пракаменціраваў намеснік начальніка РАНС.

– Правілы бяспекі простыя, але вельмі важныя і неабходныя, – адзначыў Алег Бунто. – Неабходна пабяліць печку для выяўлення трэшчын, прачысціць дымаход, пакласці перадтопачны ліст, не захоўваць дровы каля печкі. Забараняецца выкарыстоўваць самаробныя металічныя печкі, яны павінны быць цаглянымі ці металічнымі заводскай вытворчасці.

Падчас рэйду правяраўся ўвесь аспект супрацьпажарнай бяспекі: наяўнасць і стан вогнетушыцеляў, правільнасць складзіравання кармоў і г.д. Па яго выніках кіраўнікі праінфармаваны пра выяўленыя парушэнні. Як падкрэсліў Алег Бунто, падобныя прафілактычныя рэйды будуць праходзіць пастаянна, іх галоўнае задача – забяспечыць бяспеку людзей.

Алесь Шумскі

ПРАКУРАТУРА

ШМАТ НЕДАХОПАЎ У АКАЗАННІ МЕДПАСЛУГ

Пракуратура Віцебскай вобласці выявіла ў Шумілінскім раёне шмат недахопаў у аказанні медпаслуг насельніцтву. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў службе інфармацыі пракуратуры Віцебскай вобласці. Шумілінскі раён, як і Аршанскі, гучаў у кожным з выяўленых недахопаў. Ёсць над чым працаваць.

Пракуратура Віцебскай вобласці праверыла выкананне ўстановамі аховы здароўя заканадаўства аб забеспячэнні якасці і своечасовасці аказання грамадзянам медыцынскіх паслуг. Па выніках праверак выявілі ў шэрагу выпадкаў неналежную работу службовых асоб медыцынскіх устаноў у арганізацыі дзейнасці фельчарска-амбулаторных пунктаў, аснашчэнні брыгад хуткай медыцынскай дапамогі лекавымі сродкамі, захаванні перыядычнасці дыспансернага назірання.

Так, на тэрыторы Браслаўскага, Віцебскага, Докшыцкага, Лёзненскага, Полацкага, Пастаўскага, Аршанскага, Талачынскага, Расонскага, Ушацага, Шумілінскага і Шаркаўшчынскага раёнаў устаноўлена 76 фактаў адсутнасці ў ФАП у поўным аб'ёме неабходных лекавых сродкаў. У Опсаўскай урачэбнай амбулаторыі Брас-лаўскага раёна выяўлены факты захоўвання прэпаратаў са скончаным тэрмінам прыдатнасці. Невыкананне ўмоў захоўвання лекавых сродкаў устанавіў пракурор Сенненскага раёна. Выяўлены недахопы, якія датычацца і рэжыму працы ФАП.

Пракуратура Полацкага раёна праводзіць праверку ў парадку крымінальна-працэсуальнага заканадаўства, мэта якой - вызначыць наяўнасць або адсутнасць у дзеяннях службовых асоб УАЗ "Вароніцкая бальніца сястрынскага догляду" ДВУ "Полацкая ЦРБ" складаў злачынстваў, прадугледжаных арт. арт. 424, 425, 426, 427 Крымінальнага кодэкса РБ.

«Тутразмова ідзе аб унясенні недакладных звестак аб выкананай памочнікам урача рабоце загадчыка (фельчара) Паметніцкага ФАП і магчымым крадзяжы грашовых сродкаў установы ў памеры больш як Br8,8 тыс., - адзначылі ў пракуратуры. - Неналежнае забеспячэнне лекавымі сродкамі і медыцынскімі вырабамі брыгад хуткай медыцынскай дапамогі ўстаноўлена ва УАЗ "Віцебскі абласны цэнтр хуткай медыцынскай дапамогі". Тут не было шэрагу неабходных прэпаратаў для аказання своечасовай медыцынскай дапамогі».

Факты няпоўнага абсталявання брыгад хуткай медыцынскай дапамогі лекавымі сродкамі таксама выяўлены ў Аршанскім, Бешанковіцкім, Віцебскім, Гарадоцкім, Лёзненскім, Шумілінскім і Дубровенскім раёнах.

Акрамя таго, пракуроры Аршанскага і Шумілінскага раёнаў устанавілі выпадкі невыканання кратнасці лабараторных і інструментальных даследаванняў пацыентаў з хваробамі сістэмы кровазвароту (ішэмічная хвароба сэрца), якія аднесены да групы Д (III) дыспансернага назірання, што з'яўляецца парушэннем Інструкцыі аб парадку правядзення дыспансерызацыі, зацверджанай пастановай Міністэрства. аховы здароўя Рэспублікі Беларусь ад 12 жніўня 2016 года № 96.

У Аршанскім, Расонскім, Шумілінскім, Браслаўскім, Лепельскім, Дубровенскім, Міёрскім, Талачынскім і Чашніцкім раёнах, а таксама ў г.Наваполацку не выконвалі перыядычнасць наведвання медработнікамі дзяцей ва ўзросце да 1 года.

Вынікам праверак стала ўнясенне 2 прадстаўленняў, 14 прадпісанняў. Накіраваны інфармацыйны ліст і распачаты дысцыплінарныя вытворчасці ў адносінах да вінаватых медыцынскіх работнікаў.

М. Амбросаў
пераклад на родную мову з БЕЛТА

ГІСТАРЫЧНАЯ ПАМЯЦЬ

«ПРАПАГАНДА „РУССКОГО МИРА“». ШТО НЕ ТАК З ГІСТАРЫЧНЫМІ РОЛІКАМІ

Нядаўна мінскія ўлады адказалі на петыцыю, у якой беларусы прасілі патлумачыць, чаму ў транспарце круцяць ролікі са скажонымі гістарычнымі фактамі. Чыноўнікі паабяцалі прыслухацца. Аднак відэа дагэтуль паказваюць у сталічных аўтобусах і метро. CityDog.io даведаўся ад гісторыка пра памылкі, якія прысутнічаюць у некаторых з іх.

Што гэта за ролікі?

Серыя відэа, якія зараз круцяць у мінскім транспарце, называецца «Беларусь. История». Стварылі яе па замове Мінгарвыканкама «ў мэтах выканання рэспубліканскага плана мерапрыемстваў па правядзенні ў 2022 годзе Года гістарычнай памяці (...) з мэтай павышэння эфектыўнасці грамадзянска-патрыятычнага выхавання насельніцтва».

Зрабілі і пачалі публікаваць відэа летась, але да нядаўняга часу глядзець іх можна было толькі на YouTube-канале. Сёлета ж у ліпені ролікі пачалі трансляваць у мінскім метро, у аўтобусах і тралейбусах. Пускаць серыю пачалі таксама па рашэнні Мінгарвыканкама.

Чаму беларусы рабілі петыцыю супраць ролікаў?

Аўтары петыцыі прааналізавалі некалькі відэаролікаў і знайшлі ў іх факталагічныя недакладнасці.

Напрыклад, у відэаролікy «Брестская уния» расказваецца, што ў кастрычніку 1596 г. у Берасці адбыўся Сабор, «который объявил о присоединении православных к католической церкви». Хаця насамрэч Берасцейская унія падтрымлівала ідэю аб'яднання абедзвюх цэркваў у межах ВКЛ, а не падпарадкаванне адной царквы іншай, як гэта паказана ў відэа.

Стваральнікі петыцыі прасілі патлумачыць, хто рабіў гэтыя відэаролікі, і прасілі праверыць відэа на наяўнасць памылак. У выпадку іх выяўлення аўтары патрабавалі перастаць паказваць іх у грамадскім транспарце.

Гісторык: «Гэта не асветніцтва, а свядомая прапаганда „русского мира“»

Ролікі з серыі «Беларусь. История» вельмі кароткія, максімум па паўтары хвіліны. Па словах кандыдата гістарычных навук Аляксандра Пашкевіча, зразумела, што ад прадукту ў такім лаканічным фармаце цяжка вымагаць вычарпальнага ахопу тэматыкі.

Пашкевіч лічыць, што ў гэтых роліках складана знайсці яўную хлусню, калі разглядаць іх з пункту гледжання фактычнай адпаведнасці. Стваральнікі дзейнічаюць больш тонка. Іх метад — не такая грубая фальсіфікацыя. Яны падбіраюць нават праўдзівыя факты, а потым складаюць іх у пэўны ідэйны ланцужок.

Калі разглядаць ролікі агулам, то можна ўбачыць, што аўтары трымаліся пэўнага прынцыпу: прысвячаць іх выключна тым тэмам і асобам, якія звязаныя з гістарычнымі пазітыўнымі сувязямі Беларусі і Расіі. Пра іншых суседзяў, з якімі ў беларусаў былі супольныя Вялікае Княства Літоўскае і Рэч Паспалітая, — альбо ніяк, альбо толькі кепска.

Напрыклад, уся віна за падзел Беларусі пасля Першай сусветнай вайны ўскладаецца выключна на польскі бок, хоць падпісантаў дамовы ў Рызе, паводле якой нашу краіну падзялілі, было двое: Польшча і Савецкая Расія.

Польская палітыка ў 1920-30-х у дачыненні да беларускай меншасці малюецца ў адназначна чорных танах. Параўнання з рэаліямі СССР 1930-х, калі ў БССР ішлі масавыя рэпрэсіі, аўтары роліка проста не робяць.

Пра сталінскія рэпрэсіі ці калектывізацыю ролікаў у гэтай серыі ўвогуле няма інфармацыі, затое пры расповедзе пра «жахі» жыцця пад Польшчай у ілюстрацыйным шэрагу з'яўляецца, напрыклад, палаючая вёска — і гэта яўная маніпуляцыя.

— Мэта стварання ролікаў выступае настолькі яскрава, што не падлягае сумненню. Гэта не асветніцтва, а свядомая прапаганда «русского мира».

«Афанасий Брестский. Мученик за Веру»: грубыя асацыяцыі з карнікамі ў Другой сусветнай вайне

Ролік расказвае пра жыццё Афанасія Філіповіча. Яго ў відэа называюць Афанасіям Брэсцкім. Гэты чалавек увайшоў у беларускую гісторыю як прынцыповы праціўнік Берасцейскай царкоўнай уніі ды абаронца праваслаўя. Сюжэт круціцца выключна вакол гэтага.

Паралельна аўтары расказваюць, як у 1648 годзе ва Украіне пачался паўстанне пад кіраўніцтвам Багдана Хмяльніцкага, а «польско-литовские власти начали жесточайший террор против православного населения». І гэты «террор» разам з палаючай вёскай, якую паказваюць на фоне відэа, выклікае яўную асацыяцыю з часамі Другой сусветнай вайны — гэта грубая маніпуляцыя гістарычнымі фактамі.

Багдан Хмяльніцкі насамрэч выступаў супраць улады Рэчы Паспалітай. Аднак акрамя «защиты православной веры», як узгадваецца ў відэаролiку, было яшчэ некалькі прычын паўстання: рост падаткаў і павіннасцей, а таксама прыгнёт сялян. У відэа пра гэта не згадваецца ні слова.

Гучыць у роліку і моцнае «каратели» — зноў негатыўная канатацыя з Другой сусветнай вайной. Для большага эфекту спосабам пакарання смерцю Афанасія адназначна называецца закопванне яго жывым у зямлю, але ў гістарычных крыніцах наконт смерці рэлігійнага дзеяча ёсць розныя меркаванні.

Такім чынам, асноўныя факты былі захаваны, але не ва ўсім аб'ёме.

«17 сентября — День Воссоединения»: не згадваюцца важныя гістарычныя факты

Гэта відэа расказвае пра падзеі 17 верасня 1939 года. У роліку яны паказаны як «освободительный поход» Чырвонай арміі на «оккупированные земли». Дазволіў гэта зрабіць, паводле аўтараў роліка, «военный крах» Польшчы.

Сапраўды, 17 верасня 1939 года адбылася ваенная аперацыя Чырвонай Арміі па ўстанаўленні кантролю над усходнімі тэрыторыямі Польшчы: Заходняй Беларуссю і Заходняй Украінай.

Пры гэтым наяўнасць заключанай 23 жніўня 1939 года тайнай дамовы паміж СССР і нацысцкай Германіяй, паводле якой і падзялілі Усходнюю Еўропу паміж Сталіным і Гітлерам, не згадваецца ні слова.

Рэзюмэ: «Няма ніводнага сюжэта пра праблемы між народамі» Як падкрэслівае Аляксандр Пашкевіч, важна памятаць: продкі сучасных беларусаў і рускіх цягам цэлых стагоддзяў жылі ў розных дзяржавах. Паміж сабой яны і сябравалі, і варагавалі. Гэтага не могуць ігнараваць нават прапагандысты — але ў дадзеным выпадку няма ніводнага сюжэту пра праблемныя стасункі між народамі.

Але факт і тое, што ў тыя часы пэўная духоўная сувязь земляў былой Русі паміж сабой утрымлівалася праз праваслаўную веру. У ёй была значная частка насельніцтва. Менавіта на гэты аспект стваральнікі «русскомирских» ролікаў найперш і стараюцца ціснуць.

Пашкевіч зазначае: асноўныя факты згадваюцца ў роліках правільна, але маніпуляцыі праяўляюцца большай часткай праз візуальны шэраг і праз адвольныя інтэрпрэтацыі гістарычных фактаў і нюансаў. А гэта ўжо класічная прапаганда.

І што паглядзець, каб паглядзець на гісторыю з беларусацэнтрычнага погляду?

Абавязкова звярніце ўвагу на падкаст «Так склалася гістарычна». У ім навуковыя дзеячы простай мовай расказваюць пра складаныя гістарычныя падзеі.

На YouTube можна паглядзець ролікі пад хэштэгам #гісторыяза5хвілін. За кароткі час гісторык раскажае пра пэўныя падзеі. У фармаце вялізных лекцый ёсць серыя відэа «Кава з гісторыкам»: гэта YouTube-версіі офлайн-сустрэч, якія арганізуе Беларускі Моладзевы Хаб.

Яшчэ адзін цікавы канал — Слухай сюды. Лекцыя ідзе разам з візуальнымі матэрыяламі, таму глядзець і карысна, і цікава адначасова.

budzma.org

БЕЛАРУСЬ – КІТАЙ

ЗРЯ РАДУЮТСЯ КРАСИВЫМ ФОРМУЛИРОВКАМ ОБ ОТНОШЕНИЯХ С КИТАЕМ

Пропаганда утверждает, что отношения Беларуси и Китая «выходят на новый уровень». Объясняем, почему это не так.

После участия Александра Лукашенко в саммите ШОС, где правителя наконец вынудили надеть маску, приближенный к нему телеграм-канал разразился пафосным сообщением:

— По-прежнему железные братья, но теперь еще круче! Как и договорились на полях саммита ШОС Первый и Си Цзиньпин — двусторонние отношения Беларуси и Китая выходят на новый уровень! МИД КНР сообщает: страны официально установили «всепогодное всеобъемлющее стратегическое партнерство». Что значит эта формулировка!? А то, что дружба между Китаем и Беларусью стабильна и неизменна вне зависимости от того, как меняется международная обстановка.

А первый вице-премьер Николай Снопков сказал: «Принятая в Самарканде декларация — это высший уровень сотрудничества между двумя странами — Китай и Беларусь».

Почему эти заявления не соответствуют реальности?

Во-первых, уже выглядит странным то, что пропагандисты и чиновники видят в подписании декларации с красивыми словами «выход на новый уровень отношений», тогда как на практике совместные проекты, реализуемые в Беларуси, страшно буксуют.

Согласно ресурсу Trading Economics среди импортеров в Китай в 2021 году Беларусь с $1,1 млрд (Белстат оценивает экспорт в Китай в $1,3 млрд, но включает туда Гонконг, Макао и Тайвань) расположилась аж на 83 месте. То есть наша страна значительно уступает по экспорту в КНР таким государствам как Польша, Венгрия, Узбекистан, Казахстан, Украина, Болгария, Словакия и Чехия.

Во-вторых, давайте проверим, действительно ли формулировка «всепогодное сотрудничество» означает на деле высокий уровень сотрудничества. Ранее газета The People's Daily проследила использование китайским властями термина «всепогодный друг»: по крайней мере, на тот момент считалось, что в основе этих отношений лежит признание территориальной целостности Китая, то есть, например, непризнание Тайваня.

Так вот, под статус «всепогодный друг» с 2002-го по 2015 год попал целый ряд стран, включая Сербию, Танзанию и Зимбабве.

Как сказался на отношениях этих стран с Китаем статус с красивой формулировкой? Похоже, в некоторых случаях никак. Так в 2020 году товарооборот между КНР и Зимбабве составил всего $1,4 млрд — в разы меньше, чем товарооборот Китая и Беларуси, которую до недавнего момента «всепогодным другом» не называли.

После 2015 года аналогичным статусом КНР наградила еще несколько стран. Например, Бурунди — слаборазвитое аграрное государство в Восточной Африке, одну из самых бедных стран в мире.

«Всепогодным другом» Китая является также Шри-Ланка.

(працяг на стар. №4)

БЕЛАРУСЬ – КІТАЙ

(пачатак на стар. №3)

Правда, там сильно обиделись на своих партнеров. «Пекин, который в хорошие времена предоставил Шри-Ланке огромные кредиты на инфраструктуру, теперь выделяется своим отсутствием, когда остров находится в кризисе», — пишут СМИ.

В хитрости и даже коварстве Китай подозревают и в других странах. Financial Times писала несколько лет назад:

— Руководители Пакистана описали свои отношения с Китаем как «железные братья» со связями, которые «выше Гималаев, глубже, чем самый глубокий океан и слаще меда». Но эта гиперболическая риторика маскирует тот факт, что Пакистан сейчас фактически является клиентским государством Китая. Многие внутри Пакистана открыто опасаются, что его зависимость от Пекина уже превращает его в колонию своего огромного соседа.

...Отрицательное сальдо для Пакистана в торговле с Китаем за прошлый год — минус около $20 млрд. Отрицательно сальдо Беларуси составляет пока минус $3,2 млрд.

Но вряд ли стоит радоваться красивым словам о новом уровне отношений двух стран. Пока это похоже на старый принцип белорусских властей в отношениях с Россией под названием «нефть в обмен на поцелуи».

Дмитрий Косач
gazetaby.info

МАБІЛІЗАЦЫЯ

ЯРКАЯ ДЕМОНСТРАЦИЯ РУССКОГО ФАТАЛИЗМА

Журналист Виталий Цыганков — о российской мобилизации и фатализме.

— Смотрю на эти ужасные, мрачные кадры российской мобилизации, веселенькое пьяное отправление на убой, — пишет Цыганков в своем ТГ-канале. — Смотрю опросы на улицах, дискуссии в соцсетях.

Впечатляет, насколько это яркая и жестокая демонстрация многократно описанного русского фатализма и пренебрежения к самой жизни. Полное смирение с тем, что всё происходит независимо от твоей воли и желания. «Как Бог даст», «А что я могу», «Мы люди маленькие, за нас всё решили сверху», «Если родина приказала...».

Авось. «Авось пронесет, не убьют». И «великая русская литература», в её школьном варианте, приложила тут свою руку. Начиная от лермонтовского Печорина, почти весь 19 век фаталисты и «лишние люди» были главными героями в русской литературе.

Ну и коллективизм в его традиционной форме «быть как все». Добровольно ж никто не пошёл на войну, — ну а если все идут, то — «на миру и смерть красна». Только вдуматься — «красна». Красива, желанна.

Ну и если по законам жанра в этом месте кто-то спросит «а что у нас?» — так у нас, белорусов, все совершенно по-другому. Никакой загадочной души, никакой широты, которую надо бы «сузить». У белорусов полностью отсутствует мессианское сознание, чувство морального или идейного превосходства над другими людьми и нациями, желание учить их, навязывать им свои ценности.

Наша пресловутая чистота на улицах, хорошие дороги, аккуратные поля, огороды и цветники на дачах — все это направленность «в себя любимого», а не «в мир».

У них — «я хату покинул, пошел воевать, чтоб землю в Гренаде крестьянам отдать». У нас — «купіць зямлю, прыдбаць свой кут».

"Салідарнасць"
gazetaby.info

«ИНОАГЕНТ»

ЛУЧШЕЕ ВЫСТУПЛЕНИЕ АЛЛЫ БОРИСОВНЫ

После новости о признании властями российского артиста Максима Галкина иноагентом его супруга певица Алла Пугачева сама попросила Минюст признать ее иноагентом.

Новость тут же разлетелась по СМИ. «Королева советской поп-музыки осудила путинскую войну в Украине» — с таким заголовком вышла статья в Reuters. И подобные материалы сейчас можно встретить во многих западных изданиях. Некоторые справедливо заметили, что Алла Пугачева переживает момент славы на Западе.

«Салідарнасць» собрала первую реакцию на поступок примадонны российской эстрады.

Александр Фридман, политолог:

— Любопытно: Алла Пугачева попросила признать ее «иноагентом» и осудила войну. Это достойный поступок, которым она перечеркивает себе будущее в путинской России.

Телеграм-канал Город Глуповъ:

— Лучшее выступление Аллы Пугачевой. Браво!

Максим Мирович, блогер:

Ну, пассаж про «наших ребят» я бы опустил, но в целом Алла Борисовна права. И да, она обязательно переживёт нынешнего плешивого диктатора.

Владимир Пастухов, политолог:

— Я редко размещаю не свои материалы у себя на странице, хотя исключения бывают. Но тут трудно удержаться. Есть красивая легенда про датского короля, который надел желтую звезду в знак солидарности с евреями. Но в жизни любого народа бывают такие моменты, когда нужно сказать или сделать что-то такое, чтобы всем стало понятно, кто тут королева, а кто — всего лишь желтая звезда...

Конечно, прокремлевские писаки могут уверять, что известный анекдот про Брежнева — мелкого политического деятеля" времен Аллы Пугачевой, не соответствует действительности. И с годами фигура Брежнева становится только мощнее и крепче (видимо, как коньяк), а Пугачева давно измельчала.

Но злятся они потому, что старый анекдот теперь уж точно можно пересказывать на новый лад, подставив вместо фамилии генсека-«бровеносца в потемках» текущего руководителя России, заплутавшегося и запутавшегося в поисках геополитического величия.

Салідарнасць

ЗНЕШНІ ГАНДАЛЬ

ІМПАРТ, ЯКІ НЕ МЕНШ ВАЖНЫ ЗА ЭКСПАРТ

Ці ўсё добра са знешнім гандлем? Што далей будзе. Знешні гандаль сёння, па сутнасці, выцягвае эканоміку краіны, не дазваляючы ёй канчаткова зваліцца ў бездань. Аднак адначасова ён жа з'яўляецца мінай запаволенага дзеяння. Чаму так — папулярна тлумачыць тэлеграм-канал «Нашы грошы».

Знешні гандаль — гэта тое, што мы купляем і прадаём за мяжу. У ідэале важна вытрымліваць баланс гэтых складнікаў. Яшчэ лепш, калі мы прадаём больш, чым купляем. Менавіта такая сітуацыя цяпер і назіраецца ў Беларусі, на чым прапаганда і акцэнтуе ўвагу.

Нам кажуць: усё выдатна! Сальда знешняга гандлю станоўчае і дасягае рэкордных аб'ёмаў. На самой справе сутнасць таго, што адбываецца, заключаецца ў тым, што ў краіне падае экспарт (за 7 месяцаў гэтага года ён сышоў у мінус на 3,7%), але пры гэтым яшчэ больш падае імпарт (на 8,9%). Вось сальда і расце.

У дзяржаўных СМІ наўрад ці раскажуць, што падзенне імпарту, насамрэч, не меншая праблема для эканомікі. Таксама прапагандысты не захочуць раскласці знешні гандаль па складніках, таму што тады стане зразумела: кароль — голы. А мы раскладзём.

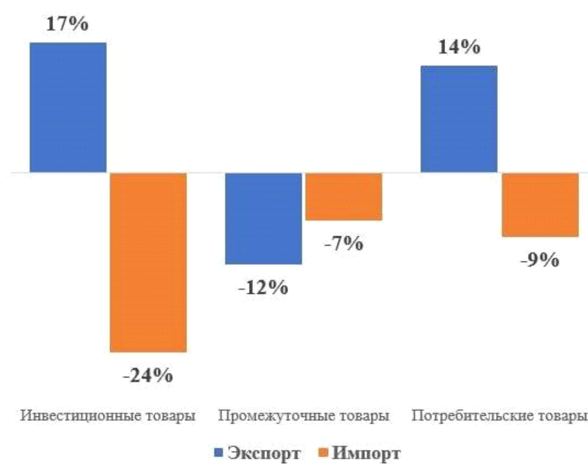
Тавары дзеляцца на «інвестыцыйныя», «прамежкавыя» і «спажывецкія». Паглядзім, што мы маем па выніках 7 месяцаў.

Спажывецкія тавары — усё тое, што купляюць, умоўна, у краме. Іх экспарт прырос на 14%, а імпарт упаў на 9%. У крамах становіцца ўсё менш еўрапейскіх тавараў. «Швейцарскі» шакалад, «італьянскія» макароны і «французскі» сыр, калі прыглядзецца, на самой справе зроблены ў Расіі ці Кітаі.

Што тычыцца экспарту, наша «малочка» і лядоўні сапраўды ніядрэнна прадаюцца на расійскім рынку. Але не трэба цешыць сябе ілюзіямі: адбываецца гэта не з-за павышэння канкурэнтаздольнасці, а якраз наадварот — проста альтэрнатыва стала нашмат меншай.

Прамежкавыя тавары — гэта тое, што трэба вытворчасці ў выглядзе сыравіны і камплектуючых. У гэтым сектары на 12% упаў экспарт і на 7% — імпарт. У нас усё менш сыравіны і камплектуючых, у выніку некаторыя зборачныя вытворчасці могуць пачаць працаваць з перабоямі або зусім спыніцца. Цяжка сказаць, з чаго зроблены нашы пральныя машыны, тыя ж лядоўні, трактары і тэлевізары. Калі для іх вытворчасці патрэбны толькі кітайскія камплектуючыя (што малаверагодна), можна спадзявацца, што пакуль яны сяк-так, але будуць у наяўнасці. Але калі гэта дэталі з ЕС або ЗША, узнікаюць вялікія праблемы.

Інвестыцыйныя тавары — станкі і абсталяванне. Тут экспарт расце на 17%, але гэта, хутчэй за ўсё, значыць, што некаторыя прылады расіяне цяпер вымушаны купляць у Беларусі. Пры гэтым мы бачым каласальнае падзенне імпарту — на 24%. Адпаведна, беларускія вытворчасці толькі за 7 месяцаў страцілі чвэрць магчымасцей мадэрнізацыі або пашырэння. Успомнім, што наша «малочка», дрэваапрацоўка і іншыя галіны, якія паказвалі рэальныя вынікі, дасягнулі іх за кошт сучаснага абсталявання з Еўропы. Якога больш не будзе.

У аснове беларускага экспарту ляжаць прамежкавыя тавары (каля 57%), яшчэ трэціну займаюць спажывецкія тавары. На долю інвестыцыйных прыпадае каля 13%. У імпарце карціна падобная, толькі доля прамежкавых тавараў вышэйшая — 69%, у той час як долі інвестыцыйных (8%) і спажывецкіх (23%) некалькі ніжэйшыя. Відавочна, што менавіта высокая залежнасць ад імпартнай сыравіны і камплектуючых будзе галоўным галаўным болем беларускай прамысловасці. Складанасці з інвестыцыйным імпартам выявяцца некалькі пазней.

Вобразна можна сказаць, што за дзень сённяшні адказваюць спажывецкія тавары. За тое, што будзе адбывацца праз тыдзень ці месяц — прамежкавыя. А за тое, што здарыцца праз год — інвестыцыйныя.

І калі сёння яшчэ можна «намаляваць» пазітыўную карцінку, то ў сярэднетэрміновай, а тым больш доўгатэрміновай перспектыве ўсё выглядае сумна. Бо калі мы хочам заваліць Расію нашымі таварамі або камплектуючымі, іх элементарна трэба на чымсьці вырабляць.

А магчымасцей падтрымліваць магутнасці, як паказвае падзенне інвестыцыйнага імпарту, будзе ўсё менш.

novychas.online

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы. E-mail: alex81852@gmail.com
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 30.09.2022 у 19.15
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.